

การบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่น
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

MANAGEMENT BASED ON HONEST PRINCIPLES 3 OF THE EXECUTIVES OF
NAKHON KHON KAEN MUNICIPALITY MUEANG DISTRICT, KHON KAEN
PROVINCE

ชไมพร อ่อนสะอาด

Chamaiphon Onsa-at

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Northeastern University

E-mail: Ampchamai3190@gmail.com

วันที่รับบทความ: 16 เมษายน 2568; วันที่แก้ไขบทความ: 5 พฤษภาคม 2568; วันที่ตอบรับบทความ: 7 พฤษภาคม 2568

Received: April 16, 2025; Revised: May 5, 2025; Accepted: May 7, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่นอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่นอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เป็นการวิจัยการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประชาชนผู้มีอายุตั้งแต่ 18 – 60 ปี ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 378 คน กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ เลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 10 คน เครื่องมือใช้ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ สถิติการแจกแจงความถี่ และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำเสนอเป็นตารางใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น ประกอบการอภิปรายผล การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือก และจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงาน

ผลการวิจัยพบว่า : 1) สภาพการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่นอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.04$, $S.D.=.38$)

พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสั่งการ ด้านการวางแผน และด้านการควบคุม ตามลำดับ 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่นอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นการ โดยรวมทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ได้แก่ ด้านการปกครอง X_5 ด้านการทำงาน X_3 ด้านความสัมพันธ์ X_1 ด้านการบริหารงาน X_2 ด้านการทำงานเป็นทีม X_4 มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .133, .255, .774, .910, -.376 ตามลำดับ และ 3) จำเป็นที่จะต้องมีความรู้แนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง จัดเตรียมแผนรองรับแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารความเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารจัดการ ที่มีการเปลี่ยนแปลงความสำคัญในการบริหารการจัดการที่ได้ทำไปแล้วนั้นมีความถูกต้องสมบูรณ์ ชี้แนะ และติดตามตรวจสอบการทำงานตามแผนหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แยกแยะปัญหาในการตัดสินใจ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการแก้ปัญหาแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารอย่างเหมาะสมและให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การบริหารงานตามหลักสุจริต 3, ผู้บริหาร, เทศบาลตำบลนครขอนแก่น

Abstract

This research aimed to 1) study the administration conditions according to the 3 principles of honesty of the executives of Nakhon Khon Kaen Municipality, Mueang District, Khon Kaen Province, 2) study the factors influencing the administration according to the 3 principles of honesty of the executives of Nakhon Khon Kaen Municipality, Mueang District, Khon Kaen Province, and 3) study the administration guidelines according to the 3 principles of honesty of the executives of Nakhon Khon Kaen Municipality, Mueang District, Khon Kaen Province. This research was conducted in both quantitative and qualitative ways. The population used in this research was 378 people aged 18-60 in Mueang District, Khon Kaen Province. The target group for interviews was purposively selected as 10 executives of Nakhon Khon Kaen Municipality, Mueang District, and Khon Kaen Province. The instruments used were questionnaires and interview forms. The statistics used in the research were frequency distribution and percentage of the respondents, analyzed by presenting in tables using mean and standard deviation, multiple regression analysis using the hierarchical variable selection method, and discussion of the results. The descriptive data analysis was conducted by selecting and classifying the data, organizing the data systematically, compiling the data, and analyzing the data. The data was then written as a report.

The research results found that: 1) The overall condition of the administration according to the principle of honesty 3 of the administrators of Nakhon Khon Kaen

Municipality, Mueang District, Khon Kaen Province was at a moderate level ($\bar{x}=3.04$, $S.D=.38$). Considering each aspect, it was found that the aspect of command, planning, and control, respectively. 2) Factors that influenced the administration according to the principle of honesty 3 of the administrators of Nakhon Khon Kaen Municipality, Mueang District, Khon Kaen Province, overall in all aspects, with a statistical significance of .05 were AdministrationX5, WorkX3, RelationshipX1, AdministrationX2, and TeamworkX4, with predictor coefficients in the raw scores (b) equal to .133, .255, .774, .910, -.376, respectively. 3) It is necessary to have an approach to administration according to the principle of honesty 3 of the administrators in performing their duties seriously, prepare a plan to support the approach to administration according to the principle of honesty 3 of the administrators, and the changes in the performance of duties in the administration. The changes in the importance of the management that have been done are correct and complete, guide and monitor the work of community leaders according to the plan or goals that have been set, using the method of analyzing and separating the problems in decision-making, taking into account the objectives of problem-solving, the management guidelines according to the 3 honest principles of the executives appropriately and to create greater efficiency.

Keywords: Honest Administration 3, Executives, Nakhon Khon Kaen Subdistrict Municipality

บทนำ

ทรัพยากรมนุษย์นับได้ว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญและมีคุณค่ามากที่สุดในองค์กรเมื่อเทียบกับทรัพยากรอื่นที่ใช้ในการจัดการอีกทั้งเป็นที่ยอมรับกันอย่างเป็นสากลว่าทรัพยากรมนุษย์เป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่ามากที่สุดขององค์กร ทั้งนี้เพราะทรัพยากรมนุษย์มี คุณลักษณะที่สำคัญ คือการมีความรู้ความสามารถ ในการนำสติปัญญามาใช้วางแผนและตัดสินใจ ดังนั้นองค์กรจึงต้องให้ความสำคัญถึงคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เพราะทรัพยากรมนุษย์จะทำหน้าที่บริหารทรัพยากรอื่น ๆ จนกระทั่งกลายเป็นผลผลิต ซึ่งอาจอยู่ในรูปของสินค้าหรือการบริการขึ้นอยู่กับ ประเภทและวัตถุประสงค์ขององค์กร หากปราศจากทรัพยากรมนุษย์การ ทำงานขององค์กรจะไม่สามารถทำหน้าที่ต่าง ๆ ได้อย่างสมบูรณ์ (สุนันทา เลาพันธ์, 2549)

การที่บุคลากรจะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมขึ้นอยู่กับความร่วมมือและเสียสละในการทำงานอย่างจริงจังของบุคคลในองค์กร ซึ่งความร่วมมือดังกล่าวอาจมีสาเหตุมาจากหลายประการ สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งคือ ความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรภายในองค์กร เพราะความพึงพอใจจะเป็นแรงผลักดันให้บุคคลทำงานด้วยความกระตือรือร้น ด้วยความสมัครใจและมีความเต็มใจในการปฏิบัติงาน ทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายและเกิดประสิทธิภานในที่สุด ความพึงพอใจในงานจึงมีความสำคัญสำหรับ

ผู้ปฏิบัติงานทุกคน ผู้บริหารทุกระดับจึงควรให้ความสนใจและนำมาเป็นองค์ประกอบในการวิเคราะห์งาน และการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดความพึงพอใจในงาน อันนำไปสู่การเพิ่ม ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและเกิดประโยชน์สูงสุด พร้อมทั้งนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (นลพรรณ บุญฤทธิ์, 2558)

แต่อย่างไรก็ตามต้องอาศัยหลักธรรมเข้ามาประยุกต์ใช้ความยุติธรรมอยู่คู่กับการเกิดขึ้นของสังคม มนุษย์มานานแล้ว สังคมมนุษย์ที่อยู่ร่วมกันอย่างสงบและมีความสุขทุกวันนี้ เพราะในสังคมมีความยุติธรรม คอยค้ำชูอยู่ สังคมใดที่ไม่มีความยุติธรรม สังคมนั้นจะวุ่นวายและจะล่มสลายในที่สุด สำหรับประเทศไทย ความยุติธรรมมีโครงสร้างเป็นแบบแผนในการถือปฏิบัติ ซึ่งมีหลายหน่วยงานมีหน้าที่ปฏิบัติรับผิดชอบและ ถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกันเพราะเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการความยุติธรรมที่มีให้ต่อสังคม หากจุดเริ่มต้น ของกระบวนการยุติธรรมไม่มีความยุติธรรมความวุ่นวายในสังคมก็จะเกิดขึ้นหลักธรรมหนึ่งที่จะช่วยให้สังคมเกิด ความยุติธรรมและมีความสุข นั่นคือสุจริต 3 ได้แก่ กายสุจริต ก็คือ ไม่ฆ่าไม่เบียดเบียนสัตว์ ไม่ลักไม่ฉ้อ ไม่ ละเมิดทรัพย์สินคนอื่นไม่ผิดในกามไม่ล่วงละเมิดสิทธิของรักของหวงของคนอื่น วจีสุจริต คือ ไม่พูดเท็จ ไม่ พูดจาส่อเสียด ไม่พูดคำหยาบ ไม่พูดเพื่อเจ้อเหลวไหลไร้สาระ มโนสุจริต คือ ไม่คิดพยาบาทเบียดเบียนใคร ไม่ คิดละโมภจ้องจะเอาของคนอื่น มีความเห็นถูกต้องตามทำนองคลองธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2537)

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหาร เทศบาลตำบลนครขอนแก่นอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ในถึงการนำหลักสุจริต 3 ไปใช้ในการปฏิบัติงาน และอยากทราบถึง สภาพการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่นอำเภอ เมือง จังหวัดขอนแก่น ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนคร ขอนแก่นอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น และแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาล ตำบลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ทั้งนี้เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไของค์กร ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่นอำเภอ เมือง จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนคร ขอนแก่นอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยใช้วิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจและวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีอายุตั้งแต่ 18 – 60 ปี ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 378 คน โดยคัดเลือกแบบเจาะจง

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีอายุตั้งแต่ 18 – 60 ปี ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 378 คน โดยคัดเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรการคำนวณของ (Taro Yamane, 1973) ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนผู้มีอายุตั้งแต่ 18 – 60 ปี ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 378 คน (กลียา วานิษฐ์บัญชา, 2560)

1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้โดยการสัมภาษณ์ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ได้จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง พิจารณาจากความสามารถในการให้ความรู้ และประสบการณ์ ประกอบด้วย ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ได้แก่ ผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามใช้สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณและแบบสัมภาษณ์ ใช้สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการ ดังนี้

แบบสอบถาม (การวิจัยเชิงปริมาณ)

ส่วนประกอบของแบบสอบถามประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่นอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น และ ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่นอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นการ

3. ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

การสร้างเครื่องมือเชิงปริมาณที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบสอบถาม (2) กำหนดขอบเขตของคำถาม และโครงสร้างของแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดการวิจัย นำเสนอที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ (3) นำแบบสอบถามฉบับร่างที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยพิจารณาคำดัชนีความสอดคล้อง และ (4) ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่แก้ไขและผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงแล้วไปทำการทดสอบ จำนวน 40 คน กับประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในประชาชนผู้มีอายุตั้งแต่ 18 – 60 ปี ในพื้นที่อำเภอเมือง

จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 40 คน ผล จากนั้นนำมาทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ที่ระบความเชื่อมั่น 0.804 โดยใช้วิธีของ Cronbach จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดต่อไป

แบบสัมภาษณ์ (การวิจัยเชิงคุณภาพ)

แบบสัมภาษณ์ออกเป็น 1 ส่วน ดังนี้ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อใช้สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก เสริมการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อต้องการให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ใช้สำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

4. ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์

การสร้างเครื่องมือเชิงคุณภาพที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมวิเคราะห์เป็นข้อมูลคำถามเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบ (2) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาวางโครงสร้างแบบสัมภาษณ์โดยกำหนดขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามกรอบแนวคิดของการวิจัย และขอคำแนะนำจากที่ปรึกษาเพื่อความสะดวกในประเด็นและเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์ยิ่งขึ้น (3) พัฒนาแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยยิ่งขึ้น และใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริงที่จะนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในลำดับต่อไป และ (4) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแล้วนำเสนอให้ที่ปรึกษาดูตรวจสอบและนำไปปฏิบัติในภาคสนามต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามนำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนา และปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และผู้ช่วยวิจัยซึ่งผู้วิจัยขอความร่วมมือจากประชาชนผู้มีอายุตั้งแต่ 18 – 60 ปี ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัยเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอน และวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนแก่ผู้ช่วยวิจัย 2) การขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม และทำหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง 3) ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลนำเสนอประชาชนผู้มีอายุตั้งแต่ 18 – 60 ปี ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 4) แจกจ่าย และเก็บแบบสอบถามจากประชากร กลุ่มตัวอย่าง 5) รับแบบสอบถามกลับคืน ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์แล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัย ในลักษณะการวิจัยเอกสาร ได้แก่ ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากเอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เป็นแนวคิดทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 2) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงาน เพื่อขออนุญาต

กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมาย ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยแนะนำตนเอง สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ถูกสัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่มพูดคุยอย่างเป็นกันเองตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่วางไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงทัศนะของตนเองอย่างเต็มที่

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สภาพการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่นอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประกอบการอภิปรายผล 2) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่นอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น ประกอบการอภิปรายผล และ 3) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือก และจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรณข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยต่อไป

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ เอกสาร หนังสือ ตำรา โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 2) วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มาเป็นกรอบแนวคิดในแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 3) ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การสรุปความ และการตีความ และนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ผลการวิจัย

1) สภาพการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่นอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สามารถสรุป ดังนี้

สภาพการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่นอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.04$, $S.D=.38$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสั่งการ ($\bar{x}=3.09$, $S.D=.79$) ด้านการวางแผน ($\bar{x}=3.06$, $S.D=.15$) และด้านการควบคุม ($\bar{x}=3.00$, $S.D=.31$) ตามลำดับ

2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่นอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่นอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สามารถสรุป ดังนี้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่นอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นการ โดยรวมทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ได้แก่ ด้านการปกครอง X_5 ด้านการทำงาน X_3 ด้านความสัมพันธ์ X_1 ด้านการบริหารงาน X_2 ด้านการทำงานเป็นทีม X_4 มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .133, .255, .774, .910, -.376 ตามลำดับ

3) แนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่นอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สามารถสรุป ดังนี้

พบว่า จำเป็นที่จะต้องมีความรู้แนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง จัดเตรียมแผนรองรับแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารความเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารจัดการ ที่มีการเปลี่ยนแปลงความสำคัญในการบริหารการจัดการที่ได้ทำไปแล้วนั้นมีความถูกต้องสมบูรณ์ ชัดเจน และติดตามตรวจสอบการทำงานตามแผนหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แยกแยะปัญหาในการตัดสินใจ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการแก้ปัญหาแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารอย่างเหมาะสมและให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

สภาพการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่นอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.04$, $S.D=.38$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสั่งการ ($\bar{x}=3.09$, $S.D=.79$) ด้านการวางแผน ($\bar{x}=3.06$, $S.D=.15$) และด้านการควบคุม ($\bar{x}=3.00$, $S.D=.31$) ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิภูษณ มากไชย และคณะ (2559) ได้ศึกษาเรื่องการนำหลักสุจริต 3 ไปใช้ในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตรวจภูธรเมืองภูเก็จ จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า การนำหลักสุจริต 3 ไปใช้ในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมือง ภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ชั้น ยศ ระยะเวลาการรับ

ราชการ และรายได้ต่อเดือน พบว่า โดยรวมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมนัสสุจริต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านวิสุจริต และด้านกายสุจริต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นการ โดยรวมทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ได้แก่ ด้านการปกครอง X_5 ด้านการทำงาน X_3 ด้านความสัมพันธ์ X_1 ด้านการบริหารงาน X_2 ด้านการทำงานเป็นทีม X_4 มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .133, .255, .774, .910, -.376 ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิราช ภูมาศรี และคณะ (2566) ได้ศึกษาการสร้างเครือข่ายความเข้มแข็งในการต่อต้านทุจริต โดยใช้กิจกรรมและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการณ์ของความร่วมมือในการต่อต้านทุจริต โดยใช้กิจกรรมและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในจังหวัดเชียงใหม่ ยังไม่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม 2) รูปแบบเครือข่ายความเข้มแข็งในการต่อต้านทุจริต โดยมีการสร้างการรับรู้ สร้างจิตสำนึก ระบบการตรวจสอบ และเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และ 3) การสร้างเครือข่ายความเข้มแข็งในการต่อต้านทุจริต ซึ่งมีหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ องค์กรคณะสงฆ์ และสถาบันการศึกษา ถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญในการขับเคลื่อนและสร้างความเข้มแข็งในการต่อต้านทุจริต

จำเป็นที่จะต้องมีความต้องการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง จัดเตรียมแผนรองรับแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารความเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารจัดการ ที่มีการเปลี่ยนแปลงความสำคัญในการบริหารการจัดการที่ได้ทำไปแล้วนั้นมีความถูกต้องสมบูรณ์ ชี้แนะ และติดตามตรวจสอบการทำงานตามแผนหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แยกแยะปัญหาในการตัดสินใจ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการแก้ปัญหาแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารอย่างเหมาะสมและให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิสาร ปัญญชุณห (2564) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบของรูปแบบที่เหมาะสมในการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความโปร่งใส ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์รูปแบบ ระบบงานและกลไกรูปแบบ วิธีดำเนินงานรูปแบบ การประเมินรูปแบบ เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้

สรุป

สภาพการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่นอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.04$, $S.D=.38$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสั่งการ ด้านการวางแผน และด้านการควบคุม ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นการ โดยรวมทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ได้แก่ ด้านการปกครอง X_5

ด้านการทำงาน X_3 ด้านความสัมพันธ์ X_1 ด้านการบริหารงาน X_2 ด้านการทำงานเป็นทีม X_4 มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .133, .255, .774, .910, -.376 ตามลำดับ

จำเป็นที่จะต้องมีความรู้แนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง จัดเตรียมแผนรองรับแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารความเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารจัดการ ที่มีการเปลี่ยนแปลงความสำคัญในการบริหารการจัดการที่ได้ทำไปแล้วนั้นมีความถูกต้องสมบูรณ์ ชี้แนะ และติดตามตรวจสอบการทำงานตามแผนหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แยกแยะปัญหาในการตัดสินใจ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการแก้ปัญหาแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารอย่างเหมาะสมและให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น” สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ ดังนี้

- 1) มีแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหาร
- 2) การบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง
- 3) จัดเตรียมแผนรองรับแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3
- 4) ผู้บริหารความเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารจัดการ
- 5) การเปลี่ยนแปลงความสำคัญในการบริหารการจัดการ
- 6) ชี้แนะ และติดตามตรวจสอบการทำงาน
- 7) ใช้วิธีการวิเคราะห์แยกแยะปัญหาในการตัดสินใจ
- 8) คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการแก้ปัญหาแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเทศบาลตำบลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น” มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ด้านการวางแผน ด้านการสั่งการ ด้านการควบคุม ควรให้ความร่วมมือประสานงานแก่ทุกฝ่ายไม่มีการเลือกความสำคัญของการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารผู้ระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับภาคีเครือข่ายต้องให้ความสำคัญในส่งเสริมสุขภาพหลาย ๆ ด้าน การบริหารการจัดการในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 การปฏิบัติหน้าที่เพื่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหาร เป็นภาคีเครือข่ายหรือหน่วยงานของรัฐที่ใกล้ชิดประชาชน ซึ่งพร้อมที่จะช่วยเหลือประชาชนทุก ๆ มิติได้อาศัยการบริหารการจัดการของทุกภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ผู้นำชุมชนหรือหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานท้องถิ่นควรมีส่วนในการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารอย่างชัดเจน ซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมตามความต้องการของประชาชน

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 ด้านการวางแผน ควรใช้การบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหาร แบบมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการในการปฏิบัติหน้าที่อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร โดยนำไปใช้และสามารถนำนโยบายไปปฏิบัติต่อหน้าได้อย่างจริงจัง

2.2 ด้านการสั่งการ ควรใช้การบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหาร หรือเจ้าหน้าที่ในองค์กรภาครัฐมีสั่งการในการบริหารการจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดหลักความเอาใจใส่ในการทำงาน ร่วมกันการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ และพัฒนาให้สามารถใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

2.3 ด้านการสั่งการ ควรใช้การบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหาร ร่วมกันในการบริหารการจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ในโครงสร้างคณะกรรมการมีบทบาทในการบริหารการจัดการวางแผนป้องกันควบคุมทางการบริหารจัดการอย่างจริงจัง

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาในเชิงลึกโดยการสัมภาษณ์ถึงรูปแบบวิธีการและนำแบบแผนที่มีโครงสร้างดำเนินการที่ชัดเจนประกอบกับการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

3.2 ควรเน้นการขับเคลื่อนการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารในการปฏิบัติหน้าที่แบบมีส่วนร่วมขององค์กรภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางหรือปัจจัยการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประชาชน

3.3 ควรศึกษาในการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารการจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ทั้งการวางแผน การสั่งการ การควบคุม โดยการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคีเครือข่ายต่าง ๆ อย่างมีแบบแผนตามนโยบายที่รัฐกำหนดให้มากในครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2537). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มทักษะ. (คณิตศาสตร์) ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ การศาสนา.

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2560). การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Window (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วน จำกัด สามลดา.

พิภุชน มากไชย และคณะ. (2559). การนำหลักสุจริต 3 ไปใช้ในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ

สถานีตรวจธรเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต. วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์ Journal of Buddhist Sociology, 1(2), 36 – 54.

- นลพรรณ บุญฤทธิ์. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการสาธารณะ, วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิราษ ภูมาศรี และคณะ. (2566). การสร้างเครือข่ายความเข้มแข็งในการต่อต้านทุจริต โดยใช้กิจกรรมและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ในจังหวัดเชียงใหม่. วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์, 6(1), 20 – 34.
- วิสาร ปัญญชุณห. (2564). รูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สู่สำนักงานคุณธรรม ความเป็นปိုင်ใส. งานวิชาการ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สุนันทา เลาหนันท์. (2549). เอกสารการสอนการทำงานเป็นทีม . กรุงเทพฯ: พิมพ์ครั้งที่3. แอนด์เมคสติกเกอร์แอนดีไซน์.
- Yamane, Taro. (1973). Statistics an introductory analysis. New York Harper & Row.